

I sista kapitlet i sin bok, *Hur vi lever i framtiden*, presenterar Ulrike Herrmann begreppet "CO2-budget". Det är faktiskt "*tillväxtoptimisterna*" som talar för denna ansats, som Herrmann betecknar som *både bra och rättvis*.

I koldioxidbudgeten anges hur mycket växthusgaser varje land ännu får släppa ut. Siffran har tagits fram genom att först beräkna hur mycket mänskligheten totalt får släppa ut för att jordens uppvärmning ska begränsas till exempelvis 2 grader. Denna mängd fördelas sen på alla invånare i världen. Ett lands koldioxidbudget får man sen genom att multiplicera landets invånarantal med den "tilldelning" som varje världsinvånare har fått.

Målet är redan satt: inget land får släppa ut mer än ett ton koldioxid per invånare och år. Då visar det sig att exempelvis Tyskland måste vara klimatneutralt senast 2035, med nuvarande utsläppsmängd per invånare (varierar mellan 117,8 ton per år för de rikaste tyskarna, 5,9 ton för de fattigare). Då har Tyskland förbrukat sin CO2-budget. Indien däremot, som i nuläget bara släpper ut 1,8 ton per invånare och år, har inte förbrukat sin budget förrän 2090 – så länge nuvarande utsläppstakt bibehålles vill säga.

Det enda sättet att nå dessa mål, säger Herrmann, är det hon kallar *grön nedväxt*. Krigsekonomi i Storbritannien under 2:a världskriget, efter 1939, får stå som förebild för hur en sådan nedväxt ska organiseras. Staten planerar och ransonerar tilldelningen av viktiga varor absolut rättvist; alla får lika mycket, ingen mer än någon annan. Företagen – fortfarande i privat ägo – får i uppdrag att producera den mängd som behövs, varken mer eller mindre. Det är alltså frågan om en planekonomi, med speciella förtecken. Kapitalismen, med dess krav på ständig tillväxt, skrotas.

Detta tillvägagångssätt är absolut rättvist. De rika länderna, och de rikaste ländernas rikaste invånare, de största utsläpparna, får avstå och dra ner mest, för att komma ner till max ett ton per invånare och år. För de fattiga länderna däremot – Herrmann räknar upp över 50 stycken, som inte nått upp till ett ton/inv/år – där finns det utrymme för en viss ökning av utsläppen, om en sådan är till nytta för invånarna.

Så mycket grön energi som möjligt bör naturligtvis produceras. Men den räcker inte på långa vägar till för någon *grön tillväxt*, som politikerna pratar om.

Så här beskriver Herrmann vad max 1ton/inv/år skulle innebära för Europas invånare: *Européerna skulle även framdeles kunna åka på semester, använda sina smartphones, läsa böcker och gå på restaurang.*

Men: inga flygresor, knappt några bilar, begränsad boyta per person, existerande byggnader måste räcka till alla, kött måste begränsas, vi måste

själva äta det som odlas direkt, inte använda det som foder till metanproducerande idisslare som kor, får och getter. Det intensiva jordbruket måste förändras radikalt, det är förödande för insekterna t.ex.

Ransonera, inte avskaffa, är en grundprincip.

Ransonerings har en otrevlig klang. Men livet kanske skulle bli bättre än idag, för rättvisa gör människor lyckliga. Samhällen är mer avspända, hälsosamma och toleranta om avståndet mellan fattig och rik är kort. Och undersökningar runt om i världen visar att det inte bara är de nedre skikten som gynnas av den förbättrade stämningen, utan även eliterna lever längre i ett mer jämlikt samhälle.

Så här avslutar Ulrike Herrmann slutkapitlet *Hur vi lever i framtiden*:

Många människor håller fortfarande fast vid villfarelsen att de har ett val. De följer mottot: Om det är så besvärligt att ta farväl av kapitalismen, får vi ha den kvar. Men detta alternativ finns inte. Industrieländerna står inför ett val som bara är fiktivt. Antingen avstår de frivilligt från tillväxt, eller så kommer tillväxtens era att få ett våldsamt slut genom att livets grundvalar förstörs.

I båda fallen måste kapitalismen gå under och en ny ekonomisk ordning uppstå. Den skulle nog bäst betecknas som en "överlevnadsekonomi", för det handlar om att rädda mänskligheten.

Herrmann tar i en del för att inte verka för pessimistisk i epilogen: "Överlevnadsekonomi" är redan här:

Trots det behöver man inte se dystert på framtiden. En grön cirkulär ekonomi kan vara underbar. Den skulle erbjuda allt som gör livet värt att leva: stimulans, omväxling, kunskaper, utbyten, vänskap, kärlek, erkänsla, nöjen, njutning, avspänning, lekar och sport. Men också trygghet, rörlighet, vård, arbete och självförverkligande.

Det låter ju utopiskt underbart det där. Jag måste erkänna att jag är mer pessimistisk. Kan inte låta bli att tänka på alla dessa Putins, Xi Jinpings och Trumps i världen; alltså alla dessa maktgubbar som ger fullständigt fan i allt utom sin egen makt. Jag tänker att vi är alldeles för många människor på jorden; hur ska det finnas plats för andra arter, för naturnatur, inte bara kulturnatur? Och detta vi som det alltid talas om; vi måste göra si, vi måste göra så... Hur skall vi (sic!), alla människor på planeten, kunna bli en enda stor vi-grupp? Det finns så många motstridiga viljor, så mycket avgrundsdjup dumhet och okunskap, så mycket kortsiktighet, egoism, m.m., m.m....

Jag kan naturligtvis inte bedöma om allt Ulrike Herrmann säger är korrekt. Men det verkar väl underbyggt och trovärdigt. Vilket förstås inte hindrar att en massa klimatskeptiker skulle hävda att hon bara redogör för alternativa fakta...

Och att hennes förslag på något sätt skulle vara realiserbart... nä nä, fullständigt orealistiskt givetvis. Vilket inte alls betyder att hon inte har rätt. Men för att gå den väg hon skisserar... nja det måste vara under galgen i så fall; under trycket av de väldiga katastrofer som alldeles säkert kommer i och för sig. Men i den situationen är det väl tyvärr lika mycket, eller mer, som talar för att *vi* (där kom det igen) börjar slåss och konkurrera ohejdat, snarare än att samarbeta.